

MAYORS ADAPT

THE COVENANT OF MAYORS INITIATIVE
ON ADAPTATION TO CLIMATE CHANGE

De lokale myndigheder går forrest med hensyn til gennemførelse af løsninger i forbindelse med et klima i forandring. Tilpasningerne skaber nye muligheder for at forbedre livskvaliteten, fremme en bæredygtig udvikling af byerne, stimulere investeringer og innovation samt styrke interessenternes deltagelse og samarbejdet mellem flere interessenter. Ved at indføre en fleksibel tankegang og investere i klimaparathed gør EU's borgmestre og politiske ledere deres lokale myndigheder mere attraktive, sundere og sikrere.

Borgmestrenes engagement

Jeg, **Morten Kabell, Teknik- og Miljøborgmester i Københavns Kommune** meddeler hermed, at **Borgerrepræsentationen** på mødet den **[dato]** besluttede at bemyndige mig **Teknik- og Miljøborgmesteren** til at underskrive Mayors Adapt-initiativet - borgmesteraftalens initiativ vedrørende tilpasning til klimaforandringer - med fuld forståelse af alle nedenstående forpligtelser, som specificeres yderligere i det fuldstændige "forpligtelsesdokument".

Jeg forpligter mig navnlig til at bidrage til det overordnede mål for EU's tilpasningsstrategi og skabe et mere klimaresistent Europa. Dette indebærer, at den lokale myndigheds parathed og vores kapacitet til at reagere på klimaforandringernes virkninger skal forbedres ved at:

- **udvikle en omfattende (uafhængig) lokal tilpasningsstrategi for Københavns Kommune og¹**
- **integre tilpasningen til klimaændringer i vores nuværende relevante planer.**

---

¹ Vælg din(e) ønskede valgmulighed(er), slet eventuelle ikke valgte.

Uanset den valgte mulighed forpligter jeg mig til at gennemføre følgende **trinvis proces**:

- **vurdere potentielle risici ved og sårbarheder som følge af klimaændringer** for at få et grundlag for prioritering af tilpasningsforanstaltninger
- **identificere, vurdere og prioritere tilpasningsforanstaltninger gennem udarbejdelse og fremlæggelse af en lokal tilpasningsstrategi 1) eller de respektive relevante tilpasnings-dokumenter 2)**, herunder resultaterne af sårbarhedsvurderingen, identifikation af tydelige ansvar og ressourcer samt skitsering af tilpasningsforanstaltninger, inden for to år efter den formelle underskrivelse af forpligtelsen
- **gennemføre lokale tilpasningsforanstaltninger**
- **regelmæssigt overvåge og evaluere fremskridtene**
- **rapportere hvert andet år** i henhold til rammerne for initiativet
- **justere den lokale tilpasningsstrategi** i overensstemmelse hermed.

Jeg erklærer, at min lokale myndighed er parat til at tage udfordringen op og mobilisere tilstrækkelige ressourcer og tilstrækkelig kapacitet til at styrke sin modstandsdygtighed over for klimaændringer.

Københavns Kommune, Rådhuspladsen 1, 5990 København K

Morten Kabell, E-Mail: Morten _Kabell@br.kk.dk tlf: 2014 9080

**[Dato]
Borgmesterens UNDESKRIFT**

Dokument med alle forpligtelser

UNDER HENVISNING TIL, at Det Mellemsstatslige Panel om Klimaændringer (IPCC) i [sin femte vurderingsrapport](#) har bekræftet, at menneskelige aktiviteter fortsat påvirker Jordens klima,

UNDER HENVISNING TIL, at Europa-Kommissionen, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget erindrer om, at målet om at holde den gennemsnitlige globale stigning af overfladetemperaturen under 2 °C sammenlignet med præindustrielle niveauer kræver hurtige og ambitiøse afbødende foranstaltninger fra det globale samfunds side, og understreger, at tilpasning er et nødvendigt og uomgængeligt supplement til afbødende foranstaltninger,

UNDER HENVISNING TIL, at Europa-Kommissionen og Det Europæiske Miljøagentur erklærer, at klimaændringer truer forskellige regioner i Europa på forskellige måder, selvom alle regioner vil opleve klimaændringer i form af en blanding af gradvise (såsom stigende gennemsnitstemperaturer eller ændringer af biodiversiteten) og hurtige ændringer (såsom oversvømmelser). Både Kommissionen og Miljøagenturet betragter nu klimaændringer som en vigtig faktor ved planlægningen af fremtiden. Ud over, at samfundet skal nedbringe drivhusgasemissionerne, skal det også tilpasse sig. Ellers vil omkostningerne ved skaderne fortsat stige,

UNDER HENVISNING TIL, at Europa-Kommissionen i [EU's strategi for tilpasning til klimaændringer](#) (COM(2013) 216) opstiller en ramme og etablerer mekanismer, der skal bringe EU's parathed over for nuværende og fremtidige klimaændringer op på et nyt niveau, og indsætter tilpasning i borgmesteraftalen (2013/2014), og at Kommissionen på grundlag af modellen fra initiativet vedrørende borgmesteraftalen vil støtte tilpasning i byerne, navnlig ved at lancere Mayors Adapt-initiativet, hvorigen gennem borgmestrene frivilligt kan forpligte sig til at indføre lokale tilpasningsstrategier og bevidsthedsskabende aktiviteter (foranstaltning 3).

ANERKENDER VI, BORGMESTRERNE, AT:

lokale myndigheder i alle socioøkonomiske situationer og geografiske placeringer er sårbare over klimaændringernes forskellige virkninger, såsom ekstreme vejrforhold som hvedebølger, storme, oversvømmelser og tørke og ændringer på længere sigt som økonomiske tab og problemer med folkesundheden, selvom man allerede er i færd med at nedbringe emissionerne.

De lokale myndigheder er centrale aktører i gennemførelsen af tilpasningsforanstaltningerne og forbedringen af lokalområdernes samlede modstandsdygtighed på de politikområder, som de har ansvaret for, såsom miljø, fysisk planlægning, folkesundhed, civilbeskyttelse, risikoforvaltning samt energi- og vandforsyning. Der findes allerede en række initiativer, der skal sikre dette.

Tilpasningsforanstaltningerne skaber nye muligheder for at forbedre vores borgeres livskvalitet, fremme en bæredygtig udvikling i byerne, stimulere investeringer og innovation samt styrke interessenternes deltagelse og samarbejdet mellem flere interessenter og bør derfor integreres i forskellige former for byudviklings- og planlægningspraksis.

Både afbødning af drivhusgasemissioner og tilpasning af infrastrukturer og politikker vedrørende klimapåvirkninger er vigtige elementer i opbygningen af mere bæredygtige lokale myndigheder. Initiativet inden for borgmesteraftalen udgør derfor en lovende ramme, hvor de lokale myndigheder kan handle og lette netværkssamarbejde, og hvor både afbødning af og tilpasning til klimaændringer på lokalt plan skal ansues integreret.

FORPLIGTER VI, BORGMESTRENE, OS TIL AT:

bidrage til det overordnede mål for EU's tilpasningsstrategi og skabe et mere klimaresistent Europa. Dette indebærer, at vi skal tilpasse vores parathed og vores kapacitet til at reagere på klimaændringernes virkninger ved at:

- udforme en omfattende lokal tilpasningsstrategi for vores lokale myndighed (1) **og/eller**²
- integrere tilpasningen til klimaændringer i vores relevante nuværende planer (2)

Uanset hvilken løsning der vælges, forpligter vi os til at:

Gennemføre følgende trinvis procedure:	And submit (within predefined time frames):
1. Komme godt i gang: sikre engagement og sikre styring	✓ En lokal tilpasningsstrategi (1) eller de respektive relevante tilpasningsdokumenter (2), herunder resultaterne af risiko- og sårbarhedsvurderingen, der omfatter tydelige ansvarsområder og ressourcer og skitserer tilpasningsforanstaltningerne - <u>inden for to år</u> efter den formelle underskrivelse af forpligtelsen
2. Vurdere risici og sårbarheder for at få et grundlag for prioritering af tilpasningsforanstaltninger	
3. Identificere tilpasningsmuligheder	
4. Vurdere tilpasningsmuligheder	
5. Gennemføre tilpasningsmuligheder	✓ En statusrapport for gennemførelsen <u>hvert andet år</u> i henhold til rammerne for initiativet (se den foreslåede tjekliste for selvevaluering i bilaget).
6. Regelmæssigt overvåge og evaluere fremskridtene og justere den lokale tilpasningsstrategi i overensstemmelse dermed.	

Hvis ovennævnte dokument(er) ikke indsendes, accepterer vi at blive suspenderet fra initiativet efter forudgående skriftlig meddelelse fra Mayors Adapt-kontoret.

² De deltagende kommuner gives tilstrækkelig fleksibilitet til at vælge, hvordan de bedst kan integrere tilpasningen i deres lokale politikker og aktiviteter. Angiv den/de mulighed(er), De foretrækker, og slet eventuelle muligheder, som De ikke ønsker at vælge, på formularen for Borgmestrenes engagement (side 1).

MENER VI, BORGESTRENE, AT TILPASNING KRÆVER:

Stærkt politisk lederskab

For at sikre en vellykket og holdbar klimadagsorden er det vigtigt at sikre tilstrækkelige beføjelser og tilstrækkelig støtte på det højeste politiske niveau.

Opstilling af langsigtede mål

Tilpasning til klimaændringer kræver, at man opstiller langsigtede mål, der strækker sig ud over lovgivningsperioder eller politiske mandater.

Koordinering af klimapolitikken

Tilpasning til følgerne af klimaændringer kræver en koordineret indsats mellem afbødning og tilpasning. Afbødning og tilpasning skal gå hånd i hånd og forstærke hinanden, hvor det er muligt. Denne koordinerede fremgangsmåde er væsentlig for at sikre effektive tilpasningsforanstaltninger på lokalt plan.

Integration af tilpasningen i planer og politikker på tværs af sektorer

Som følge af emnets horisontale karakter kræver tilpasningen en holistisk fremgangsmåde, der går på tværs af sektorer og fagområder. Lokale myndigheder kan f.eks. fastlægge klimaresistente standarder for både eksisterende og nye bygninger samt for transport- og energiinfrastruktur, fremme grønne og blå områder i lokale planer for fysisk udvikling, forstærke risikoforvaltningsplaner i tilfælde af oversvømmelser og/eller hedeølger osv.

Integration og indarbejdelse af tilpasning på tværs af de lokale myndigheders planer og politikker vil bidrage til at løse tekniske problemer og sikre politisk opbakning, idet der etableres et samarbejde med alle de berørte afdelinger i den lokale myndighed, hvorved man letter den horisontale og vertikale politiske integration. Koordinering mellem de forskellige politikafdelinger i den lokale myndighed og mere generelt er et effektivt middel til at sammenlægge ressourcer og ekspertise og samtidig skabe fortalere for tilpasningen.

Stærkt samarbejde mellem flere interessenter

Tilpasning til klimaændringer er en opgave, der kræver handling og samarbejde i samfundet som helhed:

- Med borgerne - for at skabe bevidsthed (f.eks. om mulige skader som følge af oversvømmelser, hedeølger osv.), tilskynde til en adfærdændring og sikre forståelse for risici og usikkerhed i forbindelse med håndtering af klimaændringer.
- Med den akademiske verden og forskningsinstitutter - for at udvikle og forbedre videnbasen (f.eks. fremskrivningsdata vedrørende klimaændringer, som er relevante for den lokale beslutningstagning).
- Med fagfolk (f.eks. byplanlæggere, boligforeninger, tjenester til katastroforebyggelse og inden for sundhedspleje) - for at udvikle og udnytte viden, der fører til effektive konkrete foranstaltninger og øget offentlig bevidsthed.

- Med den private sektor - for at udforske hensigtsmæssige teknologier, værktøjer og finansierings-mekanismer med henblik på at løse de lokale klimaresistensudfordringer, idet der samtidig skabes økonomisk vækst og arbejdspladser.

Nøglen til vellykket tilpasning er at engagere alle relevante interessenter, formidle oplysninger om udfordringer og muligheder samt lette deltagelsen.

Styring på flere niveauer

Ensartede rammer for tilpasningen på alle niveauer (europæiske, nationale og regionale) er også et vigtigt aspekt af integrationen af tilpasningsspørgsmål i relevante politikker, programmer og strategier (f.eks. forvaltning af katastroferisici). De nationale regeringer kan stille den overordnede ramme for klimapolitikken til rådighed og styrke den. Derudover anerkendes regioner, provinser, netværk og foreninger som centrale støtter og ressourceforstærkende kræfter.

Øjeblikkelig handling for at udnytte mulighederne ved tilpasningen (fremgangsmåde "uden fortrydelse")

Tilpasning til klimaændringer giver mulighed for at skabe nye arbejdspladser, fremme innovation og gøre de lokale myndigheder mere attraktive. Ved at udvikle de nødvendige politiske instrumenter og indarbejde løsninger for tilpasning til klimaændringerne i konkrete foranstaltninger, der f.eks. skal forbedre kvaliteten af vores levemiljø eller mindske energiforbruget, baner man vejen for en mere bæredygtig og modstandsdygtig fremtid for borgerne, økonomien og miljøet.

Bløde, billige foranstaltninger "uden fortrydelse" kan overvejes først og gøres fleksible nok til at integrere ny viden og kunne tilpasses de ændrede betingelser. Dette vil sikre, at tilpasningen sker i tide og med lavere omkostninger.

Identificering og mobilisering af økonomiske ressourcer

Tilpasningsforanstaltningerne bør ikke betragtes som en omkostning, men som en investering i de lokale myndigheders levedygtighed på lang sigt. At investere i modstandsdygtighed nu koster mindre end at skulle handle senere.

Der er behov for innovative mekanismer inden for den finansielle sektor, der er orienteret mod byerne og tilstrækkeligt fleksible til at finansiere og støtte integrerede tilpasningsforanstaltninger, for at sikre langsigtede investeringer. Der kan tilvejebringes kapital gennem offentlig-private partnerskaber og gennem forsikringer ved håndtering af klimarisici. Desuden opretter og tilpasser Europa-Kommissionen specifikke finansieringsfonde og programmer inden for EU (f.eks. samhørighedspolitikken, LIFE osv.) for at bistå de lokale myndigheder med at opfylde deres engagement og udvikle foranstaltninger på klimaområdet.

Regelmæssig overvågning af fremskridt

Det er vigtigt at overvåge og evaluere resultaterne for at følge op på de opnåede mål og udforme fremtidige foranstaltninger. Derfor bør de lokale myndigheder foreslå klare overvågningsmekanismer (f.eks. hvordan man sikrer ajourførte oplysninger om risici og

sårbarheder, vurderer gennemførelsesniveauet for tilpasningsforanstaltningerne og sikrer netværk til tilbagemeldinger vedrørende de praktiske erfaringer).

OPFORDRER VI, BORGMESTRENE, DE EUROPÆISKE INSTITUTIONER OG NATIONALE REGERINGER TIL AT:

etablere sammenhængende samarbejdsordninger og konsolidere de politiske rammer, der understøtter udviklingen og gennemførelsen af vores lokale tilpasningsstrategier

forhandle med de finansielle aktører, frigive økonomiske ressourcer og/eller sikre direkte adgang til finansieringsmekanismer for at hjælpe os med at opfylde vores formelle løfter om tilpasning

muliggøre levering af tilstrækkelig tekniske bistand til at styrke vores kapacitet til at løse udfordringerne ved klimatilpasning

anerkende de lokale myndigheders foranstaltninger og resultater ved at sørge for offentlig synlighed gennem officielle kommunikationskanaler

støtte og yderligere anerkende de lokale myndigheders rolle i styrkelsen af vores områders modstandsdygtighed over for klimaændringer.

OPFORDRER VI, BORGMESTRENE, ANDRE LOKALE MYNDIGHEDER TIL AT:

Slutte sig til initiativet og formalisere deres bidrag.

Deltage i videndelingsaktiviteter og kapacitetsopbygningsbegivenheder inden for rammerne af dette initiativ.

BILAG - Rapporteringsrammer for Mayors Adapt

Underskriverne af Mayors Adapt opfordres til at rapportere om deres fremskridt via et enkelt onlinespørgeskema. Spørgsmålene udspringer direkte af nedenstående tjekliste til selvevaluering og findes under faktabladet for deres egen byprofil. Denne liste er baseret på de vejledende principper, der defineres i det fuldstændige dokument med forpligtelser og foreslås som grundlag for rapporteringen. Nøgleresultaterne offentliggøres på initiativets websted.

Vejledende principper	Tjekliste til selvevaluering
Stærkt politisk lederskab	✓ Konkrete tilpasningsforpligtelser er velintegreret i den lokale politiske dagsorden ✓ Et befordrende politisk miljø er indført
Opstilling af langsigtede mål	✓ Klare prioriteringer og en vision på lang sigt er identificeret
Koordinering af klimapolitikken	✓ Koordinerede foranstaltninger mellem afbødning og tilpasning er fastlagt
Integration af tilpasningen i planer og politikker på tværs af sektorer	✓ Omfattende kortlægning af risici og sårbarheder i området er foretaget ✓ Specifikke tilpasningsforanstaltninger er identificeret og prioriteret i overensstemmelse med dette (inklusive klare synergier og potentielle kompromisser med f.eks. afbødning, politikker for miljø og forvaltning af katastroferisici)
Stærkt samarbejde mellem flere interessenter	✓ Dialog, samarbejde og partnerskaber med relevante interessenter (f.eks. regelmæssige møder, informationsarrangementer, kommunikationskampagner, kurser)
Styring på flere niveauer	✓ Relevant organisation og koordination på plads (dvs. klar fordeling af roller og bidrag på de forskellige afdelinger)
Øjeblikkelig handling for at virkeliggøre mulighederne ved tilpasningen (fremgangsmåde "uden fortrydelse")	✓ Instrumenter på plads til effektiv gennemførelse (f.eks. mainstreaming af tilpasning gennem eksisterende politikker og foranstaltninger, udvikling af nye politikker) og aftaler med de interessenter, der har ansvaret for gennemførelsen
Identificering og mobilisering økonomiske ressourcer	✓ Konkrete økonomiske ressourcer afsat til tilpasningsforanstaltninger
Regelmæssig overvågning af fremskridt	✓ Overvågningsmekanismer til vurdering af status og identificering af fremtidige foranstaltninger (f.eks. overvågningsbestemmelser i overensstemmelse med tilpasningsforanstaltningerne, nøgle-indikatorer for virkninger, sårbarheder og tilpasning defineret, interessenter involveret og hyppighed foreslået)

Bemærk:

Denne liste er ikke udtømmende. Underskriverne af Mayors Adapt kan vurdere disse elementer efterhånden; det er ikke nødvendigt at dække dem alle i den første statusrapport.

Mere støtte til underskriverne af Mayors Adapt:

På initiativets websted findes et teknisk metavejledningsdokument (inkl. en liste over områder, som skal behandles, et katalog over god praksis osv.), som kan hjælpe underskriverne med udformningen og gennemførelsen af deres tilpasningsforanstaltninger.